

بسم الله الرحمن الرحيم

نهادینه کردن مساوات بین زن و مرد در عهدنامه سیاسی یا چیدن میوه‌ای که توسط حکومت نجات ملی زرع و پرورش یافته است

تمامی رسانه‌های محلی و منطقوی از امضای دادگاه نظامی نیروی آزادی‌بخش و تغییر بر عهدنامه سیاسی با وساطت افریقا خبر داده‌اند. در خصوص توافق تقسیم قدرت باید گفت که هدف‌شان از این توافق به کرسی نشاندن دموکراسی در سودان است. در این مقاله در ارتباط به مهم‌ترین گزینه‌هایی که در این توافق‌نامه سیاسی راجع به زن آمده؛ خواهیم پرداخت. نکات ذیل مواردی‌اند که در این توافق‌نامه آمده است:

ماده 27- حقوق زن و طفل:

1. دولت ملزم به حفاظت از حقوق و آزادی زن سودانی بوده، بر نقش مثبت آن در نهضت ملی سودانی تأکید می‌ورزد و کشور سودان به تمام حقوق و وجایی که در هر عهدنامه‌های ملی، منطقوی و بین‌المللی در این باب آمده اعتراف می‌کند. دولت حقوق مساوی را بر مرد و زن سودانی در تمام عرصه‌ها اعم از سیاست، اقتصاد، اجتماع و فرهنگ و هم‌چنان حقوق مساوی را در برابر کار مساوی برای‌شان تضمین نموده است.

اگر طرف‌داران امضاء این اعلان، علت مشکلات زن سودانی را عدم مساوات با مردان فکر می‌کنند؛ ما برای‌شان یادآوری می‌کنیم که نظام قبلی در قوانین خود مساوات بین زن و مرد را جای داده است. می‌توانید به قانون مدون سال 2005 که حکومت نجات سودان به آن حکم می‌نمود، مراجعه کنید تا جایی که این قوانین و سیاست رایج برای توانمندسازی و کمک به زنان تلاش نمود تا که زن سودانی بتواند در تمام عرصه‌ها یک مشارکت فعال، مطابق به مساوات عادلانه در حقوق، درآمد و فرصت‌های کاری داشته باشد، قوانین و حکومت که هیچ عهدنامه بین‌المللی را بدون اینکه تطبیقش نماید فرو نگذاشته است. و اگر موازنه قدرت در سودان برهم نمی‌خورد؛ گناه عهدنامه سیداو را نیز مرتکب می‌شد. اگر حکومت انتقالی خط‌السییر حکومت البشیر را تعقیب کند؛ گویا این که میوه‌ای تلخ نظام قبلی را چیده است.

قطعاً که نظام سرمایه‌داری کافر، نظامی که بر سیاست و اقتصاد سودان تسلط داشته و از هنگام استعمار غرب بر این سرزمین‌ها تا به امروز منبع مریضی‌ها و تهداب مصیبت‌ها در سودان می‌باشد و این حقیقت را هیچ کس انکار نمی‌کند؛ مگر نادانی که از جریانات اطراف‌اش بی‌خبر است. این نظام وضعی، نظامی‌ست که سبب تفاوت فاحش در قسمت سرمایه‌ها گردیده که غنی بر دارای‌اش افزوده شده ولی فقیر فقرش شدت گرفته است، زنها و دیگران را از ثروت‌مند شدن محروم ساخته، ثروت را در نزد 2% از انسانها انحصار نموده، با معاملات مضاربت و سودی که بر اموال مردم فایده سودی می‌رساند، بر اساس باطل بوده اقتصاد جهانی را فلج ساخته است و از نظام ملکیت که ثروت و دارایی‌ها را در بین مردم بر اساس تلاش آن‌ها و به گونه‌ای عادلانه توزیع می‌نمود، نظام مختص به افراد و دولت ساخته‌اند. با این کار شکم عده‌ای از افراد را پر نموده، ثروت‌ها و دارای‌ها را با جانب‌داری و اکرام به آن‌ها واگذار کرده؛ ولی در مقابل برای فقراء عرصه را برای به چنگ آوردن لقمه نان و احتیاجات اولیه تنگ ساخته‌اند.

همانا مصلحت مادی اساس نظام سرمایه‌داری را تشکیل می‌دهد که جهانی‌سازی این نظام با توافقات بین‌المللی رو به اكمال است. امروزه زن در امواج پر تلاطم نظام اقتصاد سرمایه‌داری به خاطر لقمه نانی دوشادوش مردان در بازارها جان می‌کند. در هر عرصه عمل رقابت که شایسته یک زن نیست با مردان در رقابت است. در امر خانواده سهل‌انگاری نموده به اطفال خویش بی‌توجه می‌کند و به دنبال ارزش‌های فریبنده زن غربی به راه افتاده تعقیب‌اش می‌کند. نظم خانواده در این جوامع زمانی از هم پاشید که مفاهیم اشتباه و غلط چون؛ تشخیص هویت و آزادی از بند همسر مطرح گردید. به علت امواج جهانی شدن نظام سرمایه‌داری خشک است که زن در سودان مورد هدف قرار گرفته است. وخامت اوضاع زندگی زن در سودان به دلیل عدم مساوات نه؛ بلکه به دلیل تعطیلی پروژه‌ها، کارخانه‌ها و شرکت‌های تولیدی نیرومند خصوصی نظام ملعون سرمایه‌داری است، که دست کارگران را بسته که هیچ راهی برای برطرف کردن احتیاجات‌شان ندارند؛ مگر با کار سخت و طاقت فرسا، درین میان زن سودانی نیز به بازار بی‌رحم به دنبال دست مزد بیرون شده است.

علاوه بر این همانا ارزش‌های لیبرالیستی سکولار غربی که تلاش بخاطر امیال فردی را تقدیس می‌کند و زنی را که توسط ولی یا شوهرش حفاظت و حمایت می‌شود و توسط همین ولایت است که نفقه بر او لازم است؛ عیب گرفته و تلاش می‌ورزد تا او را از این حالت برهاند و در جامعه وحشی که پر از انسان‌های گرگ صفت و درنده است رهاپیش نموده‌اند؛ چرا که آن‌ها معنای دقیق ولایت و سرپرستی را که به معنی حفاظت و حمایت است درک نکرده‌اند، چیزی که باعث وخامت اوضاع زنان در این جوامع گردیده و زنان عموماً در تمام نقاط جهان به آن مواجه‌اند، دقیقاً که این وضعیت نتیجه تنگ‌نظری بر مشکلات زن است که توسط عینک مساوات به آن می‌نگرند. مطمئناً که این دیدگاه در حصار کردن زن و مصادره حیثیت اوست؛ چون ارزش‌های آزادی زن و مساوات خود مؤلف فساد و میدان آماده بر این امر است و این شعله پیش از این که دامنگیر مردان شود، دامن زنان را خواهد گرفت، در حالی که مرد همراه با جرمش طرفه می‌رود. همین سرمایه‌داری است که در بین زن و مرد تبعیض قائل شده، بر خلاف ادعایش که بین زن و مرد مساوات به وجود می‌آورد، در بین این دو فاصله ایجاد کرده است.

مفاهیمی که در مهد آن به ناکامی انجامیده و روزانه اخبار شکست‌شان پیرامون زن در رسانه‌ها نقل می‌شود؛ چگونه می‌تواند راه‌حلی باشد برای زن سودانی و مسلمانان در کل؟! طبق اظهارات خبرنگار "اسپوتنیک روسیه"؛ آماری مقایسه‌ای که بین وضعیت زنان و مردان در 144 کشور جهان در چند مورد عمده از قبیل: دسترسی به خدمات صحتی، سطح زندگی، تحصیلات، فرصت‌های سیاسی و اقتصادی به بررسی گرفته شده؛ نتایج بدست آمده از این مقایسه بدترین وضعیت را نشان می‌دهد. در جریان سال 2017 میلادی، نابرابری بین زنان و مردان به حالت وخیم‌تری رسیده است، گفته‌های "مجمع اقتصادی جهانی" حاکی از آن است که شکاف‌ها بین زن و مرد بیشتر گردیده است، این اظهارات واضح ساخت که از 2006 به بعد این شکاف افزایش نموده، پیش از این که در سال 2017 به نسبت 68 درصدی برسد. واقعیت ناکامی مفکوره مساوات را نشان می‌دهد؛ پس ما چرا این مفکوره ناکام را وارد سرزمین‌های خویش گردانیم؟!

همانا اسلام حقوق و وجایب را برای مرد و زن تعیین نموده و از هر دو خواسته تا به این حقوق و وجایب، به اعتبار این که این حقوق و وجایب از جانب کسی تعیین گردیده که دانا و آگاه بر احوال زن و مرد است، راضی باشند. چنانچه الله سبحانه و تعالی فرموده است:

﴿وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِّمَّا كَتَبْنَا لِلنِّسَاءِ وَنَصِيبٌ مِّمَّا كَتَبْنَا وَاللَّهُ سَأَلُوا اللَّهَ
مِنْ فَضْلِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا﴾ [النساء: 32]

ترجمه: آرزوی چیزی را نکنید که الله با (اعطای) آن برخی را بر برخی دیگر برتری داده است (مردان را در بعضی از چیزها بر زنان و زنان را در بعضی از چیزها بر مردان فضیلت داده و مرحمت روا دیده است) مردان نصیبی دارند از آن چه به چنگ می‌آورند و زنان (هم) نصیبی دارند از آن چه به دست می‌آورند و از الله طلب فضل او کنید. بیگمان الله کاملاً بر همه چیز آگاه می‌باشد.

و این حقوق و وجایی را که الله متعال لازم گردانیده، به توافق و یا مخالفت طرفین نیاز ندارد و بر ارزش‌های غرب و سرمایه‌داری که از زن جنس برای خرید و فروش ساخته بنا نیافته؛ بلکه یک دید کاملاً صحیح نسبت به زن دارد، چنانچه جامعه‌ای که این ارزش‌ها در آن دیده می‌شود، دلیل عمده‌ای منع آزار و اذیت، بی‌حرمتی، رفتار بد و خشونت علیه زن، ترس از الله سبحانه و تعالی و ناظر دانستن او در همه احوال است.

دقیقاً که اسلام تجاوز به حق زن را حرام قرار داده و کرامت‌اش را حفظ کرده است، چنانچه توهین به شخصیت زن و بهره‌برداری از زیبایی‌های او را به مثابه جنس منع نموده است. همین‌گونه خودنمایی، اختلاط و خلوت کردن با مردان بیگانه را نیز بر زن حرام قرار داده است. برای زن در جامعه مقام رفیع را در نظر گرفته است. چنانچه پیامبر صلی الله علیه وسلم فرمودند:

«فَاتَّقُوا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فِي النِّسَاءِ»

ترجمه: در امر زنان از خدا بترسید و تقوا پیشه کنید.

«فَاسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا»

ترجمه: پس به زنان توصیه‌های نیک کنید.

باید راه‌حل برای مشکلات زن سودانی از جنس عقیده‌وی باشد، عقیده‌ای که به خالق هستی و انسان باورمند است، خالقی که تنها او مستحق تعیین حقوق و وجایب است؛ چرا که او دانا به مصالح و ضرر همه گان است. در ذیل تعداد از این ارزش‌ها را که از قرآن و سنت با دلیل استخراج گردیده بیان می‌داریم:

2. اسلام حقی که بر مردان قائل است بر زنان نیز همان حقوق را قائل است. چیزی که بر مردان لازم گردانیده شده بر زنان نیز لازم می‌باشد؛ مگر اموری را که اسلام بر مردان تخصیص داده است، یا چیزی که شرعاً به مرد تعلق می‌گیرد. زن حق تجارت، زراعت و صناعت را داشته، می‌تواند در معاملات و پیمان‌ها نیز صاحب اختیار باشد و این که تمام انواع مالکیت بر او نیز جایز است و می‌تواند سرمایه‌اش را خود زن یا توسط دیگران به رشد و توسعه برساند و این که تمام شئون زنده‌گی‌اش را خودش به عهده گیرد.

3. زن اجازه‌ عهده‌دار شدن حکومت را نداشته، نمی‌تواند خلیفه، معاون، والی و یا هم عامل باشد و نمی‌تواند وظیفه‌ای را در بخش حاکمیت عهده‌دار شود. هم‌چنان زن نمی‌تواند که قاضی القضاة یا قاضی در محکمه مجرمین باشد و همین‌گونه نمی‌تواند که امیر جهاد تعیین شود.

4. زندگی مشترک یک زندگی راحت و مطمئن است و رفتار زناشوئی نیز رفتار دوستانه. قیومیت شوهر بر همسر قیومیت حفاظت و حمایت است؛ نه قیومیت سلطه و قدرت، هم‌چنان بر همسر نیز فرمان‌برداری از شوهرش لازم گردیده است و بر شوهر نیز لازم گردیده تا نفقه و مصارف همسر را تهیه کند. این را بدانید که هرگز به این حالت درخشش نخواهیم رسید؛ مگر به تطبیق قانون الله در دولت خلافت راشدۀ ثانی بر منهج نبوت، دولتی که ما را از این تجارب ناموفق خلاصی می‌بخشد.

نویسنده: غاده عبد الجبار (أم أواب)

9 ذو الحجه 1440هـ.ق

مطابق 10 اگست 2019م

مترجم: عبدالقدیر مخلص